

Evaluatie van de Rekenkamercommissie Dalfsen 2014 – 2018

Tijdens deze raadsperiode heeft de Rekenkamercommissie Dalfsen (hierna “de Rkc”) de volgende onderzoeken uitgevoerd.

Intergemeentelijke samenwerking en democratisch gehalte

Het onderzoek heeft zich gericht op de wijze waarop de gemeenteraad van Dalfsen invloed heeft en zou moeten hebben op de besluitvorming van samenwerkingsverbanden.

De raad heeft in zijn vergadering van 28 september 2015 besloten in te stemmen met de conclusies van het rapport “Samen naar beter, Dalfsen en de intergemeentelijke samenwerking” en de aanbevelingen over te nemen. Daarnaast heeft de raad het college verzocht de aanbevelingen nader uit te werken in de nota verbonden partijen. In de bijlagen van het rapport is een governance checklist opgenomen.

Een afvaardiging van de gemeenteraad is in werkgroepverband betrokken geweest bij de uitwerking van dit onderzoek naar de kadernota verbonden partijen. De kadernota is door de raad op 21 maart 2016 vastgesteld en ter informatie toegezonden aan alle gemeenten in de regio.

Inhuur personeel van derden en inhuur van adviseurs

In dit onderzoek zijn de beleidskaders en uitvoeringsregels in de gemeente Dalfsen ten aanzien van inhuur van personeel van derden, respectievelijk inhuur van adviseurs beoordeeld aan de hand van de vraag, of die kaders en regels voldoende zijn voor de praktijk. Daarnaast zijn de wijze waarop de afweging tot inhuur plaatsvindt en de rechtmatigheid en de effectiviteit van de inhuur beoordeeld. Tenslotte is de omvang van de “flexibele schil” vergeleken met die bij andere gemeenten.

In zijn vergadering van 27 juni 2016 heeft de raad besloten in te stemmen met de conclusies van het rapport “Inhuur van derden in de gemeente en het college te verzoeken de aanbevelingen nader uit te werken. Een Plan van Aanpak voor inhuur is op het RIS (Raadsleden Informatie Systeem) geplaatst.

Handhaving en evenementen

Dit onderzoek ging om het toezicht op en de handhaving van de naleving van wettelijke regels en voorschriften verbonden aan verleende vergunningen. Voor het onderdeel “evenementen” is dit – naar aanleiding van ongelukken in de gemeenten Haaksbergen en Oldebroek - uitgebreid met de vraag hoe aanvragen voor het houden van een evenement worden beoordeeld.

Op 30 oktober 2017 heeft de raad - rekening houdend met de aanvullende bestuurlijke reactie van de burgemeester - de conclusies van het rapport overgenomen het college verzocht de aanbevelingen over te nemen.

Kulturhus

Medio 2016 heeft de Rkc een eerste opzet gemaakt voor een onderzoek naar het ‘Kulturhusmodel’. De vragen waren of in de reeds gerealiseerde Kulturhusen (Oudleusen, Hoonhorst en Dalfsen) de doelstellingen, ambities en eisen zijn gerealiseerd. Het rapport moest klaar zijn voor de besluitvorming in het 2^e kwartaal 2017 over het Kulturhus in Nieuwleusen. Om de uitkomsten van het onderzoek, die afwijken van de tot nu toe gangbare praktijk, mee te kunnen nemen in de (voorbereiding van de) besluitvorming zonder dat dat tot vertraging in de tijd zal leiden, moet het onderzoek eind 2016 afgerond zijn. Dat was niet haalbaar. Daarom heeft de commissie besloten om (op dat moment) af te zien van dit onderzoek.

Beoordeling door de Rkc van een aantal aspecten

1. Heeft de Rkc voldoende rekening houden met de prioriteiten, die door het Presidium van de raad van Dalfsen zijn aangegeven?

Eén van de criteria van de Rkc voor het selecteren van onderwerpen voor een onderzoek is, dat zij graag onderzoek doet naar onderwerpen, waar behoefte aan is. Op 10 november 2014 is de voorzitter van de Rkc 'even' aangeschoven bij het presidium van de raad van Dalfsen. In dat overleg bleek, dat het onderwerp 'samenwerking en democratisch gehalte' voor het presidium de hoogste prioriteit had, gevolgd door 'inhuur van derden (en adviseurs)', 'Kulturhus' en 'Effectiviteit en monitoring subsidies'. De eerste twee onderwerpen zijn door de Rkc uitgevoerd.

In het volgende overleg op 28 april 2016 'scoorde' in het Presidium een onderzoek naar de realisatie van de doelstellingen, ambities en eisen ten aanzien van de Kulturhusen het hoogst. De Rkc heeft – zoals hierboven is aangegeven – de mogelijkheden daartoe bekeken. Uiteindelijk was de conclusie, dat het onderzoek niet snel genoeg afgerond kon worden. Tijdens het overleg van 28 april 2016 kwam 'handhaving' als tweede uit de bus.

Conclusie: De onderzoeken hebben betrekking op onderwerpen, die bij het Presidium een hoge prioriteit hadden.

Terzijde: het is ook een mooie mix. De onderzoeken inhuur en handhaving ging over de organisatie, het onderzoek samenwerkingsverbanden had betrekking op de positie van de raad en het deel evenementen ging over een bevoegdheid van de burgemeester, maar ook over de vraag in hoeverre de raad er bij betrokken kan worden.

2. Zijn de juiste onderzoeksvragen gesteld?

Voor zover de Rkc kan nagaan, is dit het geval. Het was soms wel lastig om de goede vragen te stellen. Hoe kan bijv. bij het onderzoek Handhaving de vraag of er geen sprake is van willekeur, zodanig in de onderzoeksvragen worden verwoord, dat dat ook echt een goed onderzoek met een "nuttig" antwoord kan opleveren? Door de aanwezigheid van raadsleden in de commissie kunnen de onderzoeksvragen goed worden afgestemd op datgene, wat in de raad leeft.

3. Waren de rapporten van de externe onderzoekers van voldoende kwaliteit?

In alle gevallen is het concept-rapport besproken in het overleg van de Rkc en de externe onderzoekers. Daarbij zijn lacunes, onduidelijkheden of (soms) onjuistheden aan de orde gesteld. Na aanpassing heeft de Rkc de rapporten van voldoende kwaliteit geacht en ze voor zijn verantwoordelijkheid genomen.

4. Heeft elk rapport voldoende handvatten gegeven aan de organisatie om (indien nodig) verbeteringen aan te brengen?

In elk rapport is een normenkader opgenomen, waaraan de praktijk is getoetst. Dit normenkader geeft de gewenste situatie aan. De afwijkingen ten opzichte van dit normenkader zijn in de rapportages aangegeven. Daarmee is - volgens de Rkc - duidelijk op welke punten verbeteringen kunnen worden aangebracht.

5. Zijn de in de rapporten voorgestelde verbeteringen aangebracht?

Daar heeft de (voorzitter van de) Rkc geen zicht op. De controle op dit punt is een zaak van het college en de gemeenteraad.

Het komt regelmatig voor, dat Rekenkamer(commissies) na een bepaalde tijd opdracht geven tot een onderzoek "Wat is er gedaan met de aanbevelingen van de Rekenkamer(commissie)?".

Het is goed om een jaar na het uitbrengen van de rapportage te evalueren of de aanbevelingen zijn uitgevoerd. De huidige Rkc adviseert de toekomstige Rkc, om dit ook in Dalfsen te gaan doen.

6. Medewerking van de organisatie

Bij sommige onderzoeken (bijv. inhuur van personeel en adviseurs) moet de organisatie veel gegevens aanleveren. En dat vaak in een redelijk korte termijn (op basis van het vooraf bepaalde tijdschema). De Rkc heeft in alle onderzoeken ervaren, dat de organisatie z'n best doet om de gegevens tijdig aan te leveren. Van de externe onderzoekers hebben we ook begrepen, dat de organisatie op een goede wijze heeft meegewerkt. De medewerkers hebben ook heel open gecommuniceerd met de onderzoekers.

In dit verband moet ook de goede ondersteuning van de Rkc door de griffie worden genoemd.

Beoordeling door het college en de organisatie

De voorzitter van de Rekenkamercommissie en de griffier hebben met de gemeentesecretaris gesproken over de ervaringen van het college en de organisatie ten aanzien van de uitgevoerde onderzoeken. De gemeentesecretaris heeft vooraf met het college en het MT gesproken over de grote lijnen, zonder de onderzoeken ernaast te houden.

Ten aanzien van het proces heeft de organisatie opgemerkt, dat er bij zeker twee van de drie onderzoeken een vrij korte termijn voor het aanleveren van stukken en reacties was, terwijl er toch wel verstrekkende vragen werden gesteld. Desondanks is het proces wel goed verlopen. De betrokken medewerkers hebben daarvoor "alles uit kast gehaald". Een iets langere doorlooptijd is prettig. Namens de Rkc is toegezegd, dat de Rkc zal kijken naar de termijnen. De doorlooptijd van een onderzoek zal dan iets langer worden. De contacten met en de benadering van medewerkers was prima. De communicatie naar de onderzoekers was open.

Ten aanzien van de kwaliteit van de onderzoeken werd gezegd: Bij het onderzoek naar samenwerking en het onderzoek naar handhaving en evenementen is de indruk dat het gaat om gedegen onderzoeken. Het onderzoek naar inhuur werd wat oppervlakkig gevonden, ook in de interviews leek dit minder diepgaand.

De kwaliteit van de rapporten was goed. De uitkomsten zijn zowel door MT als het college heel erg gewaardeerd. Vooral omdat de aanbevelingen die er uit voortkwamen, bij alle drie onderzoeken heel concrete handvatten hebben opgeleverd. In de organisatie is het een sterk punt dat dergelijke zaken, zoals bijv. RKC onderzoeken en management-letter concreet worden vertaald in actiepuntenlijstjes. Op gezette tijd wordt de voortgang bekeken..

Het onderzoek samenwerking heeft zeer concreet resultaat opgeleverd in de vorm van de nota verbonden partijen. De timing van de RKC was ook mooi, er lag al een plan voor de nota. Het onderzoek kwam precies op het goede moment. De aanbevelingen waren ook heel concreet, daar konden we wat mee. Dit ging net in de regio spelen, o.m. via een ambtelijke werkgroep.

Het onderzoek inhuur derden is in actiepunten weggezet. Het ingevoerde contractenregister heeft verbeterlagen opgeleverd, zoals formulieren voor inhuur en inkooptools. Het verdient nog wel meer aandacht, bijvoorbeeld in het kader van aanbestedingen. Wellicht heeft de interne controle hier meer aan bijgedragen dan het RKC onderzoek.

De tijd tussen de verschijning van het rapport handhaving en evenementen is nog te kort om een oordeel over de doorwerking te kunnen geven.

Samenstelling van de Rkc

De Rkc bestaat uit een externe voorzitter en drie leden van de Gemeenteraad. Dit functioneert goed. De voorzitter heeft in deze periode niets gemerkt van 'partijdigheid'. De verhouding coalitie – oppositie speelt in de Rkc geen rol. Zoals bij punt 1 is gesteld, zijn de onderwerpen gekozen op basis van de prioriteiten, die door het Presidium zijn aangegeven. Er was geen sprake van 'partijpolitieke inkleuring' van de vraagstelling of van de aanbevelingen.

Bij het opstellen van de beschrijving van de situatie en van de onderzoeksvragen is de kennis van de situatie en van 'wat er ten aanzien van het onderwerp leeft in de raad' van groot belang. Daardoor kan het onderzoek specifiekere worden gericht op de punten, waarover bij de raad vragen leven. Ook bij de bespreking van de concept-uitkomsten met het onderzoeksbureau beoordelen de raadsleden of de conclusies en aanbevelingen in de rapportage goed ingaan op de vragen die bij de raad leven. De aanwezigheid van raadsleden in de Rkc versterkt het functioneren van de Rkc.

Budget

In 2014 is naar aanleiding van de evaluatie besloten een structureel budget vast te stellen van € 13.000. De voorzitter ontvangt een vergoeding voor gewerkte uren en reiskosten, de raadsleden ontvingen geen vergoeding. Hieronder is een overzicht van budget en kosten weergegeven. Voor 2017 gaat het om de stand per 1 november 2017:

**Budgetoverzicht rekenkamercommissie
2013-2017**

	<u>Begroting</u>	<u>Wijziging</u>	<u>Def.begroting</u>	<u>Kosten</u>	<u>ProFacto</u>	<u>BMC</u>	<u>E&M</u>	<u>Voorzitter</u>
2013	0	13.000	13.000	11.937	0	0	10.260	1.677
2014	6.000	7.000	13.000	1.998	0	0	0	1.998
2015	13.000	11.000	24.000	11.731	0	5.800	0	5.931
2016	13.000	12.000	25.000	18.912	14.280	0	0	4.632
2017	13.000	-5.000	8.000	7.683	5.940	0	0	1.743

Door de start van de nieuwe raadsperiode en het opstellen van het onderzoeksprogramma is het budget in 2014 maar ten dele benut. In 2015 verwachtten wij dit in te lopen en is extra budget aangevraagd, maar dit bleek niet nodig. Het niet bestede budget is telkens vrijgevallen in de algemene reserve vrij besteedbaar. Geconcludeerd mag worden dat het beschikbare budget voldoende is voor het jaarlijks uitvoeren van één onderzoek, al is dit krap. Het onderzoek van BMC was relatief goedkoop t.o.v. de andere onderzoeken.